

عوامل موثر بر کاهش میزان جفت ماندگی گاو

قاسم اکبری یوزبند^۱، مهدیه نجفی^{۲*}، حامد سپهر جلیبری^۳

۱. متخصص علوم تشریحی دامپزشکی، استادیار گروه علوم پایه دانشکده دامپزشکی دانشگاه تبریز

۲. دانشجوی دکتری حرفه ای دامپزشکی دانشگاه تبریز

۳. دانشجوی دکتری حرفه ای دامپزشکی دانشگاه تبریز

dr.najafi0097@yahoo.com

مقدمه: مرحله سوم زایمان که همان خروج جفت و پرده های جنینی است، در گاو به طور عمده ۳۰ دقیقه تا ۸ ساعت، طول میکشد. باقی ماندن آن برای مدت بیشتر از ۲۴ ساعت را جفت ماندگی میگویند. جفت ماندگی میزان تولید شیر را کاهش میدهد. همچنین منجر به افزایش نرخ تلیقیح به ازای باروری، کاهش نرخ باروری و افزایش روزهای باز میشود. این بیماری، خطر ابتلا به کتوز، ورم پستان، متريت و اندومتريت را نیز بیشتر میکند. روش کار: در این پژوهش با جست و جو در پایگاه های اینترنتی Sid.ir، Schoar Google، با استفاده از کلید واژه های جفت ماندگی، متريت، باروری تعدادی مقاله بدست آمده که با توجه به عنوان چکیده، سال انتشار، تعدادی در پژوهش استفاده شده است. بحث: جفت ماندگی بر اثر جدانشدن کوتیلدون از کارانکول های رحم رخ میدهد. خارج نمودن جفت به صورت دستی اثرات مخربی به سیستم تولید مثلی دام وارد میکند، به همین علت از روش های مختلف دارویی استفاده میشود، نتایج مواد گوناگون بر روی این ضایعه بررسی شده است مانند مصرف ویتامین E و سلنیوم، که باعث کاهش نرخ وقوع جفت ماندگی، متريت و کیست های تخمدانی و افزایش باروری بعد از اولین تلقیح شد. در پژوهشی تلیسه هایی که پس از زایمان پروستاگلاندین دریافت کردند نسبت به انهایی که اکسی توسین دریافت کردند، بطور معنی داری زمان دفع جفت کاهش یافت ولی بروگلوکانات کلسیم اثر معنی داری بر روی جفت ماندگی، متريت و اندومتريت نداشتند. همچنین وجود افلاتوکسین در جیره میتواند باعث بروز جفت ماندگی در گله های شیری شود. نتیجه گیری: جفت ماندگی باعث اسیب فراوانی به دستگاه تولید مثلی گاو و به تناسب آن ضررات اقتصادی بسیاری به دامدار میشود، از این رو بایستی روش های موثری را در پیشگیری، کنترل و درمان آن بکار برد.

کلمات کلیدی: جفت ماندگی، باروری، متريت، گله های شیری

تاثیر افروندی پروبیوتیکی و محرک رشد شکمب های بر شاخص های رشد اسکلتی گوساله های شیرخوار

فاطمه عزیزی نسب^۱، جواد بیات کوهسار^۲، فرزاد قنبری^۳، رضا راهچمنی^۴، غلامعلی هلاکو^۵

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد گروه علوم دامی - دانشگاه گنبد کاووس

۲. استادیار گروه علوم دامی - دانشگاه گنبد کاووس

۳. کارشناس ارشد - سازمان جهاد کشاورزی

مقدمه: امروزه از شیوه های گوناگونی در تغذیه گوساله های نوزاد سود برده میشود. یکی از اهداف پرورش دهندگان، کاهش دوره شیرخوارگی میباشد، بدین منظور تلاش می شود تا هرچه زودتر گوساله به خوردن مواد جامد، بدون اثر سوء بر رشد، عادت داده شود تا بدین وسیله هزینه پرورش کاهش یابد؛ زیرا شیر یک ماده غذایی گران قیمت است. اما این شیوه های متفاوت در کمیت مواد خوراکی تاثیرات متفاوتی بر روی رشد و توسعه دستگاه گوارش دارد و باعث تغییر مسیر تامین انرژی از حیوانات تک معده های به نشخوارکنندگان میگردد و بر روند و سرعت و تثبیت تخمیر در گوساله ها تاثیر میگذارد. استراتژی مدیریت پرورش گوساله که سبب کاهش سن از شیرگیری شود، باعث کاهش هزینه پرورش، مرگ و میر و وقوع و شیوع بیماری ها میشود. هدف از انجام این مطالعه، تاثیر استفاده از افروندی پروبیوتیکی و محرک رشد شکمب های بر عملکرد شاخص های رشد اسکلتی گوساله های شیرخوار بود. مواد و روشها: تعداد ۲۴ راس گوساله هلشتاین در بدو تولد انتخاب، وزنکشی و پس از شماره گذاری به یکی از تیمارهای (۱) شاهد (بدون افروندی)، (۲) گوساله های دریافت کننده پروبیوتیک به شکل مایع و (۳) گوساله های دریافت کننده محرک رشد شکمبه و (۴) به شکل جامد اختصاص داده شدند. پروبیوتیک (۲ گرم به ازاء هر گوساله) به داخل شیر حل و به گوساله ها خوراند شد. اندازه گیری شاخص های رشد اسکلتی شامل دور سینه با قرار دادن متر نواری در اطراف قفسه سینه درست پشت پاهای جلو و تیغه شانه، طول بدن، ارتفاع از جدوگاه و فاصله دو استخوان هیپ در روزهای آغازین، ۲۱، ۴۲ و ۶۳ انجام شد. داده ها مطابق با طرح تکرار در زمان از رویه MIXED و با استفاده از نرم افزار SAS بر پایه طرح کاملاً تصادفی تجزیه و تحلیل شدند. نتایج و بحث: نتایج نشان داد که بین تیمارهای مختلف از نظر شاخص های رشد اسکلتی اختلاف معنی داری وجود داشت ($P < 0.05$). از این نظر گوساله های دریافت کننده پروبیوتیک و محرک رشد (تیمار ۴) به طور معنی داری ارتفاع از جدوگاه و دور سینه بالاتری داشتند و تیمار شاهد پایین ترین مقادیر را داشت. به نظر می رسد که علت تاثیر پروبیوتیک و محرک رشد در این مطالعه بر شاخص های رشد اسکلتی به دلیل تاثیر آنها بر میزان مصرف ماده خشک باشد؛ چرا که مصرف ماده خشک می تواند حمایت کننده رشد شاخص های اسکلتی در گوساله ها باشد.

کلمات کلیدی: پروبیوتیک-گوساله-شاخص رشد اسکلتی